

Ajándéklevél A Szentesi Izraelita Hitközségnek

Ez egy ajándéklevél, amelyet 1929-ben (5689-ben) állították ki Szentesen. A kelyhet, ami a képen látható, a szentesi izraelita hitközségnek ajándékozták az izraelita szentegylet fennállásának 120. évfordulója alkalmából. Az olvasható még a levélen, hogy ez egy művészi kivitelezésű ezüst díszkehely, amit arra ajánlanak fel az adakozók, hogy az Ádár hó 7-iki hagyományos lakomán a szentegylet által kijelölt személy a kehellyel a kezében a hűség, a kegyelet, az igazság, a szeretet és a békeesség ígéit hirdethesse. Nekem azért is különösen fontos ez a dokumentum, mert ez az egyetlen emlékem, ahol a családom három generációja egyszerre van jelen, még ha csak az aláírásával is. A nagyapám, Gunst Lipót, az apám, Gunst Sándor és én, Galla László (akkor még Gunst Lászlóként). A nagyapám ebben az évben halt meg, nem sokkal ezután. Szentesen körülbelül 5-600 zsidó járt a zsidó hitközségbe, és mind közepesen vallásosak voltak. Tőlünk 80 km-re volt Makó, ott sokkal intenzívebb zsidó élet folyt, mint Szentesen [Makón egyébként közel háromszor annyi zsidó élt az 1920-as években, mint Szentesen, Szentesen kb. 650-en voltak, Makón 1900-2000 főt számlált a hitközség. -- A szerk.]. Ott volt ortodox meg neológ templom is, és több ezer zsidó élt ott. Ahhoz képest a szentesi semmi. A város maga körülbelül ugyanakkora volt, mint Makó, és a környék is olyan volt. De Szentes eléggé asszimilált életet élt. Egy zsinagóga volt, nagyon szép volt, egyébként most a városi a könyvtár. Volt zsidó hitközség, gyönyörű szép temető volt, volt a Hevra Kadisa, amely a temetési ügyekkel foglalkozott, volt Malbis Arumim Egyesület, amelyik a szegények jótékonyági ügyeivel foglalkozott, és volt zsidó Nőegylet, az anyám volt a vezetője, apám hitközségi alelnök meg elnök is volt. Elég nagy harc volt a hitközségben, bár mindenki mindenkivel jóban volt, kivéve a hitközségen belüli választásokat, mert azon múltott, hogy ki lesz az elnök, és az ő embereiből alakult az adókvető bizottság, amelyik a saját embereire, a pártfogoltjaira kevesebb adót vetett ki. A hitközségi adót annak idején közadók módjára beszédtek,

tehát kötelező volt fizetni. Úgyhogy főleg emiatt voltak harcok, és emiatt volt ott két párt a hitközségben.